

Ede, 22 mei 2020

Lieve Lisan,

Hartelijk dank voor je openhartige brief. Ik vond het een heel intiem verhaal, dat je met me deelde.

Het spijt me dat ik nog niet antwoordde, geloof me, dat is geen onwil. We spraken af elkaar eens in de week te schrijven, maar meestal heb ik meer dan drie dagen nodig voor een antwoord. Als ik het 'moet' blijft het papier meestal leeg. Pas als ik met de honden door het bos scharrel of soep sta te koken, en nergens echt over nadenk, valt een idee me toe.

Onze brieven lijken op een zoektocht

In onze gedachten onderzoeken we fenomenen die bij mensen (en ik vermoed ook bij dieren) horen: samen, aanraken, veiligheid, alleen, dreiging, voelen.... Weet je wat ik daaraan zo grappig vind, dat we schrijven over zaken die zich in feite maar heel lastig onder woorden laten brengen. De radartjes in onze hersenen zijn keihard aan het werk in een poging ongrijpbare dingen begrijpelijk te maken. Snap je wat ik bedoel? Daarom besloot ik vandaag om, voor zover dat kan, me minder op taal te verlaten.

Ik ervaar het leven als een opgave die ik cadeau kreeg en die me regelmatig onzeker maakt

Leven, waar ik de bedoeling niet van ken, dat onvoorspelbaar is, dat stuk kan gaan en pijn doen. En als ik eerlijk ben lijkt de dood me verschrikkelijk; de dreiging van geen deelgenoot meer zijn. In dat raadsel dat het leven is zijn er een aantal beelden - kunstwerken - die me telkens weer aanraken en geruststellen. Ze vertellen me over de grootsheid, pracht en onmetelijkheid der dingen. Ze helpen me om me tot die opgave te verhouden.

Wat doen deze kunstwerken met mij?

Lichtstralen brengen de kleine kapel op een verlaten kazerneterrein tot leven en pijnlijke gedachten kan ik oprollen tot een zachte, ronde vorm van bramentakken. Hurkend op de dijk val ik stil tussen romige wolken en parelend water die elkaar ver voorbij de horizon ontmoeten, en in de kathedraal van populieren verlicht het knisperend blad en voedt me de geur van groen en aarde. Deze beelden geven me geen antwoorden of verklaringen, het is niet dat ik de dingen daardoor meer begrijp, maar toosten doen ze me altijd.

Ik denk dat troost bieden, zeker nu, een belangrijke waarde is in ons werk.

Lisan, tot later weer, liefs van Ruth

- 1. Lichtstralen, Arnhem, Janske Hombergen, 2015*
- 2. Bramenbol, Arnhem, Maria Roosen,*
- 3. Exposure, Lelystad, Antony Gormley, 2010*
- 4. Groene Kathedraal, Almere, Marinus Boezem, 1996*